

VOKIETIJOS NUOSTOLIAI KARĖJE 6,330,000 KAREIVIŲ

Vokietijos sosto inpedinis bus paimtas salon

Tvirtovėn Metz inejo ir Amerikonai

BAISŲ VOKIETIJOS
NUOSTOLIAI.

Karės metu neteko daugiau 6 milijonų kareivių.

Copenhagen, lapkr. 21. — Visu karės metu ligi lapkričio 1 dienos, š. m., 1,580,000 vokiečių kareivių užmušta, 260,000 kareivių likimas visai nežinomas.

Apie tai praneša patys vokiečiai laikraščiai, kuriems tas teko patirti iš ištikimųjų versmų.

Be to, suvirš 4 milijonai kareivių buvo sužeista, iš jų daugelis po kelis kartus.

Priešinkų šalyse yra nelaisvėje 490,000 vokiečių kareivių.

Tos visos skaitlinės padaro 6,330,000 vokiečių nuostolių.

Britanijos nuostolių karės metu buvo 3,049,391 kareivis, šitam skaitliuje 638,665 mirusieji.

SOSTO INPEDINIS BUS
PAIMTAS SALON.

Amsterdam, lapkr. 21. — Olandijos vyriausybė nusprendė buvusį Vokietijos sosto inpedinį, Friedrichą Wilhelmą Hohenzollerną, paimti salon Wieringen, kuri randasi šiaurinėje Olandijoje.

(Atrodo, kad tokio internavimo reikalauja pats Hohenzollernas. Nes tenai jis bus gerai apsaugotas ir nereikės jam bijoties pašalinės kokios nors pagiežos. Matyt, ir pats buvęs kaizeris ar tik nepareikalaus tokio pat internavimo).

KAIZERIS BUVO APSIRU-
PINĖS MAISTU.

Copenhagen, lapkr. 21. — Buvusio Vokietijos kaizerio rumuose Berlyne surasta daugelis visokiausio maisto vertės kelių šimtų tukstančių markių.

100,000 ŽMONIŲ REIKA-
LAUJA PASPORTŲ.

Washington, lapkr. 21. — Kuomet buvo padaryta laikina sandauga su Vokietija, ligšiol apie 100,000 žmonių pareikalavo pasportų. Nori jie keliauti Europon.

Bet pasportai neduodami. Nes laikina sandauga nėra taikoma.

METZAN INEJO IR 500
AMERIKONŲ.

Am. Armija Prancuzijoje, lapkr. 21. — Amerikonų armijos dalis jau yra Vokietijoje. Einant nuo Metz į šiaurius, amerikonių fronto divizijos jau inėjusios valstybėn Luxemburg. Amerikonai ten užėmė mainį miestą Esch, turintį apie 20,000 gyventojų.

Amerikonams ten pasirodžius, imta skambinti varpais bažnyčių bokštuose, čmė švilpti mainį švilpynės. Uždaryta mokykla ir krautuvių. Visam mieste paskelbta šventė.

Krautuvių languose matėsi iškabinta prezidento Wilsono paveikslas, visos miestelis knuodailiausini papuostas.

Toliaus, kiekvienoj vietoj vietoj buvo iškabinti paveikslai Prancuzijos prezidento Poincaré, maršalo Foch, belgių karaliaus Alberto ir kitų garsųjų vyry.

Vokiečių tvirtovėn Metz su prancuzų kariuomene inėjo ir 500 amerikonių.

Tvirtovės mieste atrasta 50 sužeistų amerikonių. Kuovėliausiai jiems duota reikalinga pagelba.

Visur prancuzai su amerikonių žmonių sveikinimais, kaip išgelbėtojai ne tik nuo karės vargų, bet ir nuo vokiečių priepaudo. Per puspenktį karės metų žmonės kentėjo neapsakomą skurdą, badą ir visokių priepuolių.

Tad ir nestebėtina, jei jie taktininkų kareivius sutinka, kaip tikruosius nuo tų visų nelaimių išgelbėtojus.

BUS PALIUOSUOTI
JURININKAI.

Is Great Lakes karės stovyklos veikia bus paliuosuota žymesnioji dalis jurininkų. Karės laivyno sekretorius Daniels leido jurininkams, katrie nori pasiliuosuoti, paduoti tam tikslui aplikacijas.

New York, lapkr. 21. — Vakar Europon iškeliavo Čekijos respublikos pirmasis prezidentas Massaryk. Jis mano pasiekti Čekų sostinę Pragę. Paskui dalyvauti taikos konferencijoje.

Su juo iškeliavo ir jo dukterė Olga.

Washington, lapkr. 21. — Kuro administracija perspėja anglių pirklius, kad jie nedidintų kainos už parduodamus anglius.

GATVEKARIŲ KOMPANI-
JA REIKALAUJA 7c.

Gaus ko nori, nes tas yra lengva.

Vakar Chicagoje buvo paskelbta, kad State Public Utilities komisija Chicago viršutinių geležinkelių kompanijai leido imti 6 centus mokesčio nuo žmogaus už važinėjimą.

Buvo pranešta, kad ta atmaina įvyksianti praėjus kelioms dienoms. Bet vakar vakare kompanija pranešė, kad pradėjus pusianakčiui jau imsianti 6c. vietoje nikelio.

Ir šandie tikrai jau už važinimą viršutiniiais geležinkeliais reikia mokėti 6c.

Tomis pėdomis gatvekarių kompanija padavė prašymą augščiau paminėtai komisijai, kad kompanijai būtų leista imti 7c. vietoje nikelio už važinėjimą.

Nėra kalbos, kad tasai "prašymas" būtų atmetas. Gal kompanija kartais negaus reikalaujamų 7c., bet tikrai gaus 6c.

Tad už kelių dienų gatvekariais važinėjimas bus brangesnis.

Vakar angliškuose laikraščiuose didelėmis raidėmis buvo padėta, kad miestas kovos prieš važinėjimo pabrangimą.

Bet jau šandie sakoma, kad miesto viršininkai tuo reikalu dar nieko galutinio nenusprendė. Gi viršutinių geležinkelių kompanija jau pelnysia.

Miestas kovoja žodžiais prieš viską. Jis kovoja prieš pieno pabrangimą. Kovoja prieš gazo kompaniją. Kovoja prieš randų brangumą.

Miestas "kovoja" prieš viską. Bet toji kova pasilekia tik nieko nereikianti "kova".

Tuo tarpu žmonės, ypač darbininkai, ko toliau, tai vis labiau ir daugiau skriaudžia.

LAPKRITYS 21, 1918.

Chicago. — Šandie apsinaukę; rytų išdalis debesinota ir kiek šalčiau.

KARALIUS BUSIĄS LIUDI-
NINKAS PASIDUODANT
VOKIEČŲ LAIVYNUI.

Londonas, lapkr. 21. — Visa Anglija su nekantrumu laukia žinių iš šiaurinių jurių, kur taktininkams turi pasiduoti vokiečių karės laivynas, kurio vokiečiai visus laikus taip daug didžiavosi.

Anglijos karalius ir Valijos princas iškeliavo jūreina, kad būtų liudininkais šitam istoriniam atsitikime.

Manoma, kad ligi sekmadienio visi reikalaujamieji vokiečių karės laivai bus taktininkų rankose.

Paimtus laivus pasidalins taktininkai. Suprantama, daugiausia laivų teks Anglijai, kuri daugiausia veikė jūre karės metu.

BOLŠEVIKAI BAIGIA 2U-
DYTI KUNIGAİKŠCIUS.

Omskas, lapkr. 20. — Čekai-slovakai Allisopovske (Sibėrijoj) vienam šulijų atrado penkis rusų kunigaikščių lavonus. Tarpe anų yra ir buvęs Konstantin Konstantinovič, kurio žmoną bolševikai laiko kalėjime mieste Perm.

Anot pranešimo, tie kunigaikščiai buvo atgabenti iš Perno ir gyvi sumesti šulinin, turinčiam 25 pėdas gilumo. Paskui į nelaiminguosius dar pamesta daugelis rankinių granatų.

Netolies Jekaterinburgo, kur bolševikai nužudė carą, vienam miške atrasta nepalaidoti 65 lavonai. Tai buvo žymiausieji Jekaterinburgo gyventojai, kurie nesutikime gyveno su bolševikais.

DANIELS REIKALAUJA
DIDELIO KARĖS LAIVY-
NO.

Washington, lapkr. 21. — Vakar karės laivyno sekretorius turėjo privatus konferenciją su kongreso komitetu laivyno reikaluose. Kalbėtasi apie pinigų asignavimą karės laivynui 1920 metais.

Sekretorius reikalavo, kad karės laivynas būtų didinamas, kadangi ateitis dar neutikrinta. Nors proponuojama sutverti tautų sąjungą, bet tame reikale nieko tikro dar nežinoma.

SOLF PRAŠO SUSIMYLE-
JIMO.

Nori išgauti sąlygų palengvinimą.

Londonas, lapkr. 21. — Tomis dienomis čia pagauta beveiliu telegrafu paleista depeša, po kurią pasirašo Vokietijos užsienų reikalų sekretorius Dr. Solf. Depeša pasiūta Suv. Valstijų, Britanijos, Prancuzijos ir Italijos vyriausybėms.

Toje depešoje prašoma suminkštinti Vokietijai pastatytas laukinos sandaigos sąlygas, butent:

1. Leisti normaliam ekonominiam judėjimui vystytis užimtų teritorijų ir Vokietijos teritorijose.
2. Leisti laisvą transportaciją upe Rhine.
3. Panaikinti blokadą.
4. Leisti Vokietijai eksportuoti anglis į Skandinaviją.
5. Panaikinti reikalavimą, kad taktininkams būtų pavesta pažymėti skaitlius garvežių ir geležinkelių vagonų.

Tai visa, sako, Vokietijai būtina reikalinga, ypač kad apsaugoti bado ir bolševikizmo.

BAVARIJA NEPRIPAŽISTA
PRUSIJOS VIRŠENYBES.

Bazilea, lapkr. 21. — Nauja demokratine Bavarijos valdžia paskelbė problemą, kurioje sakoma, kad Bavarijos reikalai atėityje bus apsaugoti. Pažymima, kad naujoji Vokietijos federacijoj nei viena valstybė neturės jokios viršenybės. Bavarijos visos įstaigos busi sudemokratiizuotos.

Bavarijos premjeru yra socialistas laikraštinkas Eisner. Jis pažymi, kad šandie socialistiška vyriausybė Vokietijai nėra galima. Dar labiau tolia vyriausybė nebus galima, kuomet po taikos Vokietijai prisieis įstoti pasaulinė tautų sąjungon.

Copenhagen, lapkr. 21. — Viennoje susekta labai platus bolševikų suokablis. Jo tikslas buvo pagrobti visus viešuosius bustus ir paskelbti bolševikišką valdžią. Šimtai suokablininkų suareštuota.

Kijevas atimtas nuo
bolševikųJau pasidavė talkininkams
20 submarinųBAICIAMA KONGRESO SE-
SIJA.

Šita sesija skaitosi karės sesija.

Washington, lapkr. 21. — Šandie uždaro 65 kongreso karės sesija. Sesijos pabaiga bus tečiau atnaujinta gruodžio 2 d. Šita sesijos dalis bus vadinama rekonstrukcijos sesija.

Karės sesija labiausia pasižymėjo autorizavimu didelių karės išlaidų. Iš viso išlaidų autorizavimas \$36,298,405,223. Šitie visi pinigai buvo skiriami karės ir vyriausybės reikams. Daugelis karės sesijos nuveikimų turės perkratinėti ir peržiūrėti rekonstrukcijos sesija.

Is paminėtų svarbesnių karės sesijos nuveikimų yra šitie:

Geležinkelių kontrolės bilis. Telegrafų ir telefonų kontrolės bilis.

Overmano įstatymas, leidžiantis prezidentui sujungti karės veikimą.

Drafto įstatymas. Paskelbimas karės Austrijai-Ungarijai.

Trečioji ir ketvirtoji laisvės paskolos.

Civilių teisų apdraudimas kareiviams ir jurininkams.

Prohibicijos pravedimas.

Senatas atmetė sufragizmo bilį.

Bet svarbiausia — tai milžinišką augščiau paminėtų karės išlaidų pravedimas.

Karės sesija tuojuos pereis šalies istorijon.

20 SUBMARINŲ PASIDAVĖ
TALKININKAMS.

Tai tik pradžia; pasiduos jų daugiau.

Londonas, lapkr. 21. — Dvidešimt vokiečių nardančių laivų (submarinų) vakar pasidavė Britanijos admiralui Tyrwhitt už 30 mylių nuo Harwich, anot presos asociacijos pranešimo. Tai pirmutinės taktininkams pasidavusios nardančios laivės.

Admirolas Tyrwhitt tų nardančių laivų įguly komendantų pasidavimą priėmė ant savo laivo, Britanijos skraiduolio.

Tuojuos nardančių laivų vokiška įgula paminėta angliū jurininkais, gi vokiečiai paimti nelaisvėn, kurie išbus ligi galutinės taikos padarymo. Kaip šandie turės pasiduoti dar 20 nardančių laivų, gi

BOLŠEVIKAI NETEKO
KIEVO.

Bolševikams vis blogiau Rusijoje.

Copenhagen, lapkr. 21. — Is Kijevo Švedijon pranešama, kad atėjusi is Astrachanians katinomėnė navertė Ukrainos bolševikišką vyriausybę ir paimė patį Kijevą.

Ukrainos tautinis susirinkimas is Kijevo pasprudo ir tuojuos mieste įkurta provizionalė vyriausybė.

Miestą paimė anti-bolševiška kariuomenė, kuriai vadovauja gen. Denikin.

Washington, lapkr. 21. — Čia su didžiausiuoju pastėnkinimu gauta žinia, kad Kijevas atimtas nuo bolševikų.

Žinomy buvusio kaizerio agentų. Šalies valdininkai tvirtina, kad dabar taktininkams bus parankiau darbuotis rūsant Rusijos likimo klausimą.

Seniau buvo žinoma, kad buvęs rusų armijų vadas, gen. Aleksiejev, Astrachanijū turis šidėlį burj kazokų. Tai gi dabar paaiški, kad tos žinios būvo teisingos. Nes gen. Denikin yra gen. Aleksiejovo armijos narys. Denikin yra žinomas taktininkams geras ofieieras, kuriuomi taktininkai gali pilnai pasitikėti.

Manoma, kad kuomet dabar Ukrainoj bus prarentinti bolševikai, tuomet rusų armijai, veikiančiai prieš bolševikus, taktininkai gulės lengvai pristatyti ginklų ir amunicijos per Juodąsias jures. Tuomet greičiau bus įveikti bolševikai ir Rusija bus išgelbėta nuo anarhijos narsų.

PASITRAUKDAMI VOKIE-
CIAI PAMETA SAUTUVUS.

Amerik. Armija, lapkr. 21. — Amerikoniška okupacijos armija, kuri čia paskui pasitraukiančius vokiečius, su savimi gabenašini amuniciją ir artileriją. Kadangi vokiečius negalima pasitikėti.

Kai kuriose vietose atrandama kravos vokiečių šautuvų. Kareiviai vokiečiai šautuvus pameta pažymėdami, kad daugiau nekuomet nekarianšig.

rytoj dar daugiau. Kitos nardančios laivės taktininkams bus pavestos kiek vėliau.

Harwich yra svarbiausias Anglijos uostas rytiniuose pakraščiuose. Tas uostas priklauso Essex apskrīčiui.

Amer. Raudonojo Kryžiaus slaugotojos Evaknavimo ligoninėj No. 110, Prancuzijoje.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application**"DRAUGAS"**

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois
TERMS OF SUBSCRIPTION:One year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

Kas myli tautą ir Tėvynę, kas trokšta sau ir savo Tėvynę laisvės ir nepriklausomybės, tasai privalo kiek tik išgali duoti aukų Tautos Fondan. Visi privalo aukoti, nes tautos laisvė yra visų bendras reikalas, šventa priedermė.

Tautos Fondas ir Lietuvos laisvė—tai du neatskiriama daiktai. Be Tautos Fondo nėra galima nieko veikti Lietuvos laisvės reikalais. Jei Tautos Fondo išdala bus tuščias, mes turėsime rausti ir gėdą mums bus kam nors nusiskysti, kad mes esame nelaimingi vergai.

Aukojami šandie pinigai Tautos Fondan—tai praktiškas lietuvių darbas.

Tad visi paskirkime darban. Duokime aukų Tautos Fondan. Aukos dabar reikalingos. Nes mes privalome turėti savo atstovus taikos konferencijoje. Gi konferencija nepertolima.

Surinkime milijoną ligi Naujų metų! Su tiek pinigų nebūna atgauti Lietuvai nepriklausomybę.

Lenkiška Pabaltijos Sąjunga.

Lenkų tautinio komiteto Paryžiuje pirmininkas Dmowski iškėlė Europon. Prieš išvažiavimą į New Yorko dienraštis "Times" pasakė ve kokią paslaptį.

Jis pranešė, kad jau seniau lenkai Paryžiuje yra sutvėrę Pabaltijos tautų sąjungą. Tą sąjungą lieina: lenkai, dani, švedai, estai ir suomių. Sąjungos tikslas — panaikinti Vokietijos intaką ir visą vėkima Baltijos jūroje ekonominį žvilgį.

Dmowski pažymėjo, kad tos sąjungos sutvėrimas ligšiol buvo laikomas paslaptį del militarinio atvilgio. Bet šandie jau esą galima apie tą viešai kalbėti.

Pasirodo, kad lenkai nesiskaito nei su Lietuva, nei su Latvija, nes, jų nuomone, kaip viena, taip kita yra neatskiriama Lenkijos žemės-provincijos. Apie tą patį mėgina m tikinti ir talkininkus.

Kad lenkai nesiskaito su Lietuva ir lietuvių troškimais, parodo ir tas, kad jie išstojo iš Vidutinės Europos Tautų Sąjungos. Tai greičiausia jie padarė del to, kad nebuvo lygiai su lietuvių, kaip atskira ir nepriklausoma tauta. Lenkai nepripažįsta lietuviams jokios nepriklausomybės.

Nejaugi talkininkai nesupras to lenkų trapalindėjimo. Nejaugi jie nepatirs, kad lenkams norisi pagrobti svetimas kaimininkas jiems šalis.

Bet toksai lenkų pasielgimas — tai tikroji savarūdybė. Nes Vidutinės Europos Tautų Sąjunga ir be lenkų ateityje bus stipri ir su ja lenkams priešais ne juokais skaityties.

Norisi vyrams atkart augštai pakilti ir užvaldyti pusę Europos.

DAR TOLI DEMOBILIZACIJA.

Londonas, lapkr. 20.—Kas korespondentai praneša, kad Vokietijoje pakeliami pasipriešinimui talkininkų sąlygos.

Tad trumpej ateityj nei talkininkai, nei Suv. Valstijos negalės nei dalies atšaukti ir demobilizuoti kariuomenės. Ne žinia ką atneš ten artimiausios dienos.

Amerika Padės Ateiviams.

Informacijos Biurai bus įsteigti miestuose, kame randas daug svetimtaucų, kad apsaugojus juos nuo išnaudojimo.

Dėl Samas steigia informacijos biurus savo sumas ir dukterims.

Tie biurai bus pirmiausiai Dėdės Samo insiniamas, nes jie yra rengiami kaip dalis didžiulio sumanymo amerikizuoti svetimtaucius, kurie čia gyvena Amerikoje, suteikti pirmą pagalbą ateiviams daugybėje jų reikalių, kuriuos jie susitinka svetimoje šalyje.

Ant nelaimės nuo senovės yra įsigyvenęs tarp kaikiurių klasių jausmas, jog ateiviai tik delto ir yra, kad juos išnaudoja ir apgaudinėja. Toks visuotinas nežinojimas Amerikos papročių tarp kaikiurių svetimtaucų grupių, jų palinkimas pasitikėti svetimiems ir pasirengimas išnaudotojų tuo pasinaudoti visa tai padaro jų gyvenimą labai nemaloniu, pakol jie brangiai atsieinančiais mėginimais neįgauna prityrimo.

Kaikiurie ateiviai turi giminių Amerikoje ir užtikro dauguma iš jų turi čia draugų; dideliam jų skaičiui suteikia pagalbą tokios organizacijos, kaip Hebrew Sheltering Ad Association, ir kitos turinčios tokios pat tikslus. Bet su visu tuo ką draugai ir labdarybė gali suteikti, ateiviai dažnai turi sunkų gyvenimą čia Amerikoje, ir, kad sumažinti jo kaikiuriuos skaudžius ir nemalonus prietikius, Suv. Valstijų valdžia rengia biurus po visą šalį, kuriuose galėtų sutvarkyti jo sunkesnius vargus.

Daugely krautvių, turinčių nekokį vardą, yra paprastai daugiau paimama nuo ateivio. Advokatai, iš neteisėjųjų advokatų bario, lupa nuo jo labai didelius mokesčius už menką ar ir bejokio reikalo, ir ap-

gavikai "runneriai" išnaudoja jį, kur tik gaidėdami. Naktiniai "bankininkai" atidaro savo įstaigos tarp svetimtaucų, kame jie priima pinigų pasiūsti į namus čia dirbančiųjų vyrų šeimynoms. Kai kurie iš jų visai nieko neišsiunčia; daugelis iš jų atima nuo dviejų iki dešimt kartų tiek kiek ateivys užmokėtų, jei žinotų kur eiti.

Ateivis yra išnaudojamas net laike ligos ar jam numirus, jei jis yra taip nelaimingas, jei papuola į rankas nesąžiningo daktaro ar graborius. Net per daug dažnai yra priimta, jog čia gimę piliečiai labai mažai teikiąja domos ir troškimus ir reikalus ateivių ir to pasekmė yra ta, kad jis dažnai lieka nepatenkintu savo buviu Amerikoje.

Naturalizacijos komisoriaus, kurio biuras yra dalyai Darbo Departamento turi prieš akis visą šį padėjimą. Informacijų biuras stengsis parodyti amerikiečiams jų atsakomybę prieš ateivius ir parodyti ateiviams, kaip jie gali palikti netik amerikiečiams pagal įstatymus, bet ir pilnai persunkusiais Amerikos dvasia.

Kad pasiekti ateivį bus vartojama apskelbimai, judamieji paveikslai, spauda ir viskas kuo bus galima prie jo prieti. Jam bus aiškinama jo kalboje ir angliskai, jog Suv. Val. nori jam padėti, jog jis turi tik paprašyti ir bus jam reikalinga pagalba suteikta.

Informacijų ofisai padės ateiviams persikviesti savo gimines Amerikon, atsiinti pinigų, kuriuos kas nors būtų nuo jų per apgaulytę išvyhojęs ir kitu kuo, kaip daryti jo gyvenimą Amerikoje ramiau ir naudingau. Ateiviai bus kviečiami klausies apie viską, apie ką jie nežinos ar abejoj kokiuose nors reikaluose.

MAISTO TRUKUMAS VOKIETIJOJ.

Kad maisto trukumas Vokietijoje labai buvo didelis mes galime tik spėti iš nus pasiekiančiųjų vienos kitos žinių. Viena iš tokių žinių yra social demokratų memorandumas, kurį pateikė kancelieriui Social demokratų partijos ir amatninkų unijų komisija. Tas memorandumas atspaudintas Vorwaerts, rugpjūčio 10, 1918, štai kaip skamba:

"Berlynas, Rugs. 9, 1918. Nuolat augantis nepasitenkinimas iš visų imperijos dalių ir įvairių žmonių klesų del maisto trukumo, duoda mums dar kartą priminti mūsų Didybės labai svarbų padėjimą, kuriame žmonių masės yra labai priverstos gyventi. Mes kartkartėmis įsų Didybės ir mūsų pirmatamui pranešime jome ir aiškiai pamatavome savo pranešimus žodžiu ir raštu taip pat siuntėme juos Maisto biurui, vidujinių reikalų departamentui, nuo pastarojo negaudami nei jokio atsakymo. Ant nelaimės mūsų pranešimai daugumoje atsitikimų nebuvo užtektinai apvertinami. Mūsų persargos nedidinti augančio nemalonus ne tinkamais merais buvo nei "nepatėmijamos".

"Gyvenimo sąlygos darbininkų klesos nuolat eina blogyn. Kiekvienas pakelinas augo ir kiekvienas pridedas kait su fiziškojo nykumu. Ilgai besitiesiantis pusbadžiavimas yra priežastimi netik mirčių padangėjimo tarpe vaikų ir senųjų, bet vyrai ir moterys iš darbininkų klesos kenčia didelį sunykimą sveikatoje. "Jei norime, kad tauta dar labiau nenuplūtų sveikatoje, turime gerinti maisto padėjimą.

"Nemaloni sakyti, tačiau pastarųjų laikų padėjimas eina blogyn. Javai labai pabrango ir valdžia tą pabrangimą vadina pakeliamu maistur. Su pabrangimu duonos kiti reikalingi dalykai taip pat brangsta, pav. už kukurūzų miltų svarą reikia mokėti nuo 32 iki 48 pfenigų (8—12 centų) ir už miežių nuo 36 iki 44 pfenigų (9—11 centų) t. y. 50% ar 25% brangiau. Prie sumažintų duonos poreijų, kurios pasilik ant visados, pridedama dar ir mažinimas mėsos poreijų ir invedimas bėmės savačių. Tuo naujas trukumas primetamas žmonėms. Turtingieji gauna dvigubą dalį, prisigaudami netiesotos pirklystės, nežiurint į nuolatinių brangimą ir taip vėl kas dieną nuo dienos per bėmės savačių ir kitas sunkumų. Bėdinieji ir mažiau pasiturintieji turi išbuti po dvi savaites, po pusę mėnesio visai be mėsos. Mėsą užvaduojančiųjų dalykų neužtenka ir negali užvaduoti maisto vertės, koki gaunama iš mėsos.

"Ir taip duona ir bulvės labiau lieka pamatu mūsų laiminimos. Taigi svarbiausia priedermė atsakomųjų valdininkų duoti tuoju žmonėms nors daugiau bulvių. Sakydami, jog užtektinai kitų daržovių, dar negali atmeti šio reikalavimo. Jų mažas maisto vertė, ypatingai trukstant taukų jas tinkamai prirengti, negali užimti mėsos ir bulvių vietos, nežiurint tai, jog bėdinieji negali ištekėti pinigų kad mokėti taip brangini už tiek, kad jos galėtų jų vietą užimti.

"Nežiurint tai, manoma ateinančiais metais duoti vienam žmogui tik 200 gramų svarus bulvių per savaitę. Karės maisto biuro sekretorius pranešė, jog tas paskiriamas tesitės tik pakol bus žinomas bulvių užauglius. Potam bus ištirta ar galima daugiau leisti ar ne. Tokio paties pranešimo, tokio paties suraminimo žmonės dar neužmūrsta iš perykščių metų. Nežiurint gero tuomet užauglius jie negavo leidimo vartoti dešimt svarų per savaitę. Valdžia teisinis negalinti tai padaryti del sunkumo transportacijos. Dabar daroma tas pats pasiteisinimas.

"Tas pranešimas išnaudojamas neramina žmones. Jei tas nepasitenkinimas apsieikš formoje, kokios mes nenorime, visa atsakomybė kris ant imperijos valdininkų. Praėjusių metų prityrimas parodė, jog žmonės negali gyventi su septyniais svarais bulvių per savaitę. Kas tik gali stengias gauti daugiau bulvių, kaip kad leidžiama. Taip vadina moji transportacijos sunkumybė suteikė geros progos neteisėtai pirklystėti, kuri lengvai galėjo įveikti visas sunkumybes. Taigi organizuota negalė arba trukumas pasiten-

(Tas ant 4 pusl.).

"Nupuoimas mūsų ekonomikos jėgos eina ranka rai-

kon su fiziškojo nykumu. Ilgai besitiesiantis pusbadžiavimas yra priežastimi netik mirčių padangėjimo tarpe vaikų ir senųjų, bet vyrai ir moterys iš darbininkų klesos kenčia didelį sunykimą sveikatoje. "Jei norime, kad tauta dar labiau nenuplūtų sveikatoje, turime gerinti maisto padėjimą.

"Nemaloni sakyti, tačiau pastarųjų laikų padėjimas eina blogyn. Javai labai pabrango ir valdžia tą pabrangimą vadina pakeliamu maistur. Su pabrangimu duonos kiti reikalingi dalykai taip pat brangsta, pav. už kukurūzų miltų svarą reikia mokėti nuo 32 iki 48 pfenigų (8—12 centų) ir už miežių nuo 36 iki 44 pfenigų (9—11 centų) t. y. 50% ar 25% brangiau. Prie sumažintų duonos poreijų, kurios pasilik ant visados, pridedama dar ir mažinimas mėsos poreijų ir invedimas bėmės savačių. Tuo naujas trukumas primetamas žmonėms. Turtingieji gauna dvigubą dalį, prisigaudami netiesotos pirklystės, nežiurint į nuolatinių brangimą ir taip vėl kas dieną nuo dienos per bėmės savačių ir kitas sunkumų. Bėdinieji ir mažiau pasiturintieji turi išbuti po dvi savaites, po pusę mėnesio visai be mėsos. Mėsą užvaduojančiųjų dalykų neužtenka ir negali užvaduoti maisto vertės, koki gaunama iš mėsos.

"Ir taip duona ir bulvės labiau lieka pamatu mūsų laiminimos. Taigi svarbiausia priedermė atsakomųjų valdininkų duoti tuoju žmonėms nors daugiau bulvių. Sakydami, jog užtektinai kitų daržovių, dar negali atmeti šio reikalavimo. Jų mažas maisto vertė, ypatingai trukstant taukų jas tinkamai prirengti, negali užimti mėsos ir bulvių vietos, nežiurint tai, jog bėdinieji negali ištekėti pinigų kad mokėti taip brangini už tiek, kad jos galėtų jų vietą užimti.

"Nežiurint tai, manoma ateinančiais metais duoti vienam žmogui tik 200 gramų svarus bulvių per savaitę. Karės maisto biuro sekretorius pranešė, jog tas paskiriamas tesitės tik pakol bus žinomas bulvių užauglius. Potam bus ištirta ar galima daugiau leisti ar ne. Tokio paties pranešimo, tokio paties suraminimo žmonės dar neužmūrsta iš perykščių metų. Nežiurint gero tuomet užauglius jie negavo leidimo vartoti dešimt svarų per savaitę. Valdžia teisinis negalinti tai padaryti del sunkumo transportacijos. Dabar daroma tas pats pasiteisinimas.

"Tas pranešimas išnaudojamas neramina žmones. Jei tas nepasitenkinimas apsieikš formoje, kokios mes nenorime, visa atsakomybė kris ant imperijos valdininkų. Praėjusių metų prityrimas parodė, jog žmonės negali gyventi su septyniais svarais bulvių per savaitę. Kas tik gali stengias gauti daugiau bulvių, kaip kad leidžiama. Taip vadina moji transportacijos sunkumybė suteikė geros progos neteisėtai pirklystėti, kuri lengvai galėjo įveikti visas sunkumybes. Taigi organizuota negalė arba trukumas pasiten-

"Nežiurint tai, manoma ateinančiais metais duoti vienam žmogui tik 200 gramų svarus bulvių per savaitę. Karės maisto biuro sekretorius pranešė, jog tas paskiriamas tesitės tik pakol bus žinomas bulvių užauglius. Potam bus ištirta ar galima daugiau leisti ar ne. Tokio paties pranešimo, tokio paties suraminimo žmonės dar neužmūrsta iš perykščių metų. Nežiurint gero tuomet užauglius jie negavo leidimo vartoti dešimt svarų per savaitę. Valdžia teisinis negalinti tai padaryti del sunkumo transportacijos. Dabar daroma tas pats pasiteisinimas.

"Tas pranešimas išnaudojamas neramina žmones. Jei tas nepasitenkinimas apsieikš formoje, kokios mes nenorime, visa atsakomybė kris ant imperijos valdininkų. Praėjusių metų prityrimas parodė, jog žmonės negali gyventi su septyniais svarais bulvių per savaitę. Kas tik gali stengias gauti daugiau bulvių, kaip kad leidžiama. Taip vadina moji transportacijos sunkumybė suteikė geros progos neteisėtai pirklystėti, kuri lengvai galėjo įveikti visas sunkumybes. Taigi organizuota negalė arba trukumas pasiten-

"Nežiurint tai, manoma ateinančiais metais duoti vienam žmogui tik 200 gramų svarus bulvių per savaitę. Karės maisto biuro sekretorius pranešė, jog tas paskiriamas tesitės tik pakol bus žinomas bulvių užauglius. Potam bus ištirta ar galima daugiau leisti ar ne. Tokio paties pranešimo, tokio paties suraminimo žmonės dar neužmūrsta iš perykščių metų. Nežiurint gero tuomet užauglius jie negavo leidimo vartoti dešimt svarų per savaitę. Valdžia teisinis negalinti tai padaryti del sunkumo transportacijos. Dabar daroma tas pats pasiteisinimas.

"Tas pranešimas išnaudojamas neramina žmones. Jei tas nepasitenkinimas apsieikš formoje, kokios mes nenorime, visa atsakomybė kris ant imperijos valdininkų. Praėjusių metų prityrimas parodė, jog žmonės negali gyventi su septyniais svarais bulvių per savaitę. Kas tik gali stengias gauti daugiau bulvių, kaip kad leidžiama. Taip vadina moji transportacijos sunkumybė suteikė geros progos neteisėtai pirklystėti, kuri lengvai galėjo įveikti visas sunkumybes. Taigi organizuota negalė arba trukumas pasiten-

(Tas ant 4 pusl.).

DARBAS

Kongresą laimėjo republi-konų partija. Neseniai šita partija apieciupomis paskelbė savo platformą. Platformoje žymią vietą užima ir darbas su kapitalu. Juk tai svarbiausieji veiksniai, ant kurių, kaip ant kokios ašies, sukasi visas šalies žmonių gyvenimas.

Republikonų partija sakosi, kad ji yra didžiausia darbininkų prietelė. Bet savo politikos platformoje pažymi, kad darbininkų organizavimasis, darbo valandos ir už darbą užmokesnis paliekama pačių darbininkų ir darbdavių nuožiūrai. Girdi, tai jų bendrai reikalai ir republikonai į tai maišyties neturi reikalo.

Jei taip, tai posenovei pri-sieis čia susilaukti paprastų darbo su kapitalu varžytinių — streikų, lokautų ir kitokių abiejų pusių priemonių. Nes po karės darbdaviai, be abejo, mėgins darbininkams prailginti darbo valandas ir sumažinti už darbą užmokesstį. Suprantama, tuomet turės pakilti aštri kova.

Nes, anot Amerikos Darbo Federacijos prezidento Gomperso, šandie su darbininkais reikia rimtai skaityties ir jie tolesniai nesileis, kad jiems būtų diktuojamas darbo sąlygos.

Jei republikonų partija tikrai būtų darbininkų prietelė, kaip ir sako, tai visai kitaip atstiegtų į darbo ir kapitalo reikalus. Darbo valandų ir užmokesčio už darbą nepadiktų darbininkų ir darbdavių nuožiūra. Bet pravėsty įstatymus, sulig kurių tėsingai visos šalys būtų reguliuojama viena ir kita, kaip kad šandie daro tautinė karės darbo taryba.

Kitai gi nieko gera neišeis. Ir negalima tikėtis jokios po karės darbininkams laimės ir darbo sąlygų pagerėjimo.

Iš Washingtono pranešama, kad tautinė šalies karės darbo taryba paskelbė savo nusprendimus ve kokiuose reikaluose:

Iš medžio išdirbimų tapytojų unija Philadelphiajoje tarybos reikalavo praveisti 44 darbo valandas savaitėje. Bet taryba reikalavimą atmetė. Pasakė, kad darbo valandų dienoje turi but aštuonios, arba

savaitėje 48. Bet jei kur darbininkai yra padary sutarę 44 valandų reikale, cenai gali dirbti pasiremiant sutartimi. Bet vietoje to, taryba tapytojams nustatė 60c. užmokesstį valandoje.

Taryba padidino užmokesstį ir 40 centų minimumu mokesstį nustatė darbininkams, dirbantiems geležinėse dirbtuvėse Reading, Pa.

National Car Coupler Co., Attica, Ind., darbininkams į reikalavimą padidinti užmokesstį patarė tarties su darbdaviais. Patvirtino 8 darbo valandas dienoje.

Padidino užmokesstį darbininkams, dirbantiems St. Louis Coffin Co. įstaigoje.

Ateinantį šeštadienį New York'e paskelbiamas visų organizuotų valterių ir virėjų streikas. Unijos viršininkai tvirtina, kad pames darbą 3,000 žmonių.

Darbo Statistikos Biuras Washington'e praneša, kad smulkiam pardavime maisto kaina 2 centu augščiau buvo pakilusi lapkričio mėnesy, kaip spalį.

Gi penkių metų laikotarpiu Suv. Valstijose maisto kaina pakilusi ligi 75 nuošimčių.

SV. ANTONO DRAUGIŲS ADMINISTRACIJA, Waukegan, Ill.

Aleks Jankauskas — pirm. 919 — 9th St.
Antanas Taučias, Vice-pirm. 1125 So. Lincoln St.
Ant. Semaka — rašin. 1408 Lincoln St.
Ant. Bakšys — išdėminkas, 1327 So. Victoria St.,
L. Bakšys, Fin. rašt., 1331 So. Park Ave.,
Išdo globėjai:
1. Makulėvičs,
2. P. Kazdėvičs,
Maršalkos.
Pr. Dapkus,
M. Galinis
Pranas Bujanauškas, — organo priž., 1112 — 10 St.
Pr. Kapturauskas, Knygūnas.

LIETUVIAI.

Kurie įdomautesi uže, skaitykite ir platinkite vietiniųjų uže laikraštį "AMERIKOS UKININKA". Kreipkitės skaitliu adresu: AMERIKOS UKININKAS P. O. Box 96, HART, MICHIGAN.

MILZINISKAS BALIUS

Rengiamas

Visu Šventu Dr-stes

Prie Švento Jurgio Parapijos

NEDELIOJ, LAPKRIČIO-NOV. 24-tą D., 1918

ŠV. JURGIO PAR. SVET. 32nd Pl. ir Auburn Ave.

Pradžia 5tą valandą vakare

Sis balius bus vienas iš puikiausių. Muzika griež lietuviškus ir kitokius šokius. Bus bufetas su visokiais gėrybomis, užkandžiais ir cigarais. Priruošėme visokių laidymų. Visi kurie turite tikėtus nusipirke galite su tais pačiais tiketais įneiti į svetainę. Kviečia visus nuosirdžiai

KOMITETAS.

CHICAGOJE.

Ketvirtadienis, Lapkr. 21 d. Šv. Pan. Mar. atn. Honorijus. Penktadienis, Lapkr. 22, d. Cecilia, pana kank. Mauras.

POKYLIS GARBINGIEMS SVEČIAMS.

State Council of Defense surengė pokylį pagerbti garbingus svečius iš Europos, bu- tent: Northamptono (Angli- joje) vyskupą Keating, Belgi- jos pralotą kun. de Wiart ir Oxfordo vyskupą Barnes.

Pokylis įvyko užvakar va- kare Blackston viešbutyje. Bu- vo ir Jo Augštoji Malonyhė Chicago Arkiyvyskupas.

Vakaro metu išreikšta įsi- tikinimai, kad tarp Anglijos ir Suv. Valstijų šandie už- megsta labai stiprus ryšys, kurio niekas negalės pertrau- ki.

Pralotas de Wiart yra bel- gų karaliaus specialus pasiun- tynis čionais. Jį vokiečiai bu- vo laike kalėjime Belgijoje. Bet jam pasisekė pabėgti.

PADEKOJA POLICIJAI.

Teislarystės departamento biuro Chicagoje viršininkas, Hinton G. Clabough, su grie- džio 1 d. pasitraukus iš užima- mos vietos, šiomis dienomis jis laišku padėkojo Chicago- poliejai už padėjimą jo biurui gaudyti slaktikus ir provokikus gaivalus.

PADEKONĖS DIENA.

Andai paskelbė problemai- ją Padėkonės Dienos reikale prezidentas Wilsonas. Dabar tą patį padarė ir Illinoisaus gubernatorius.

Šiomet Padėkonės Diena bus lapkričio 28 d. ir bus daugiau- sia surišta su šios karės lai- mėjimais.

SAVAŽUDIS, SAKO, SIR- GĖS.

Andai Fort Dearborn vieš- butyje nusikovė nežinomas žmo- gus. Policija mano, kad tai busis C. E. Bareher iš Kan- sas City.

Koronerio teisėjų suolas nusprendė, kad tasai žmogus sirgo ir del ligos pasidarė ga- ly.

MIRĖ NUO SUMUŠIMO.

Vakar mirė Matthew Kell- man, 51 m. amžiaus, 2246 West 21 gat. Lapkričio 11 die- nį, kuomet buvo paminima ka- rės pabaiga jis išnešta be žo- do iš salono, W. Ohio gat. ir Union ave. Buvo buisiui ap- muštas.

Policija turi nurodymus, kas tokie Kellman apmušė. Bet vargas tame, kad miręs Kellman tą dieną salione daug kalbėjęs už vokiečius, už ką ir gavo lūpti. Vadinas, pavi- lėjęs ne amerikoniškai, kuomet buvo paminimas didelis Ame- rikos ir demokratijos laimėji- mas Europoje.

ISGAZDINO MOTERIS.

John Aerdena, 7420 Green gat., buvo pašauktas teisman. Jis pasisakė, kad darbuoja- sis American Protective Lea- gue organizacijoje.

Jį apskundė Mrs. Daisy Smith. Šita teisme pasakojo, kad vieną vakarą Aerdena, kurs kaimynystėje su Mrs. Smith gyvena, atėjęs į jos namus. Pas ją tą vakarą sve- čiavosi dvi moteri. Aerdena kaip ją, taip tas moteris taip pergazdines, kad viena mo- teris iš baimės išokusi per langą.

Aerdena tečiau pasakė, kad jis nurodomą vakarą buvęs visai kur kitur. Tuo tikslui jis galys atvesti kelis liudi- ninkus.

Teisėjas bylą pertraukė, kad duoti Aerdenai progos rytoj teisman atsivesti savo liudi- ninkus.

ISGELBĖJO TĖVĄ IR MIRE

Park Avenue ligoninėje mi- rė Jose Estrada.

Jis su savo tėvu Chicago- nu buvo atkeliavęs pirm poro- dieni. Jisdu kituomet buvo pabėgęs iš Meksikos, ku- met ten buvo pakilusios suir- tės. Ilgas laikas dirbo ant ge- ležinkelio Kansas valstijoje. S. savimi jiedu turėjo po 300 dol. čekius iš vienos Kansas ban- kos, kur buvo pasidėję pinigų.

Užvakar vakare jiedu išėjo iš M. Alberto nakvynės namų 521 West Madison gat. Čia tuojaus juodu užpuolė du mek- sikonai.

Vienas iš užpuolikų atstatė revolverį į tėvą. Sunus, tą pa- matęs, staiga atsistojo tarpau tėvo ir užpuoliko. Užpuolikas paleido tris šūvius į sunį ir pabėgo su savo sėbrui.

Taigi sunus, gelbėdamas tė- vą, pats pražuvo nuo pikta- dario rankos.

PABAUDĖ, TA PABĖGO.

Hyde Parke Mrs. Canning pabaudė savo 17 metų dukte- rį Lillian, kuri buvo įpratusi vakarais valkiotis nežinia kur.

Dukterei pabaudimas nepa- tikio. Tad susikrovė visus dru- bužius ir nežinia kur išlaimė.

Mergutė buvo telefono o- peratorė. Motinai ir dvieim ki- tuom savo seserim paliko ra- ūtelį, kuriam sakė, kad, rasi, be jos joms busią laimingiau gyventi.

Apie tai pranešta policijai. Koks čia auklėjimas, tokie ir vaikai.

Gal jina sugryž pas motiną kuomet nors ir norės permal- dauti ją. Bet kas iš to, jei bus praradusi dorą, kurios niekas negali sugrąžinti.

IŠ CHICAGO LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

CICERO, ILL.

Indomus vakaras.

Šiandie, lapkr. 21, 7:30 val. vakare, Šv. Antano parapijos svetainėje. Bus svarbių pra- kalbos spaudos reikale. Kal- bės žymūs kalbėtojai, taipgi "Draugo" Bendrovės direk- torius. Taigi ciceriečiai turės progą patirti kokia spauda, prie ko veda ir kokius raštus reikia lietuviams remti. Tai- gi visi į tą vakarą atsilan- kykite. Įėjimas visiems vel- tai. Kviečia

Cicero "Dr-go" B. šerininakai.

IŠ NORTH SIDES.

Augins Kalėdinį Fondą.

Ketverge, lapkričio 14 d. Tautos Fondo 43 sk. laike su- sirinkimą. Susirinkimam atsi- lankė atstovai nuo visų drau- gių, išskyrus Ražaučiavos draugiją, bet manoma, kad ir šita draugija neatsilikis veiki- mo nuo kitų. Nuodugnai ap- kalbėjus visą Tautos Fondo veikimą kaslink laisvos Lie- tuvos, nutarta dėti visas pas- tangas, kad tiltai surinkti daugiau aukų į Kalėdinį Fon- dą.

Pakviesti gerb. kun. F. Ke- mešis į kalbėtojus (jau pasiū- dėjo) ant subatos, lapkričio 29 d., kad plačiau išaiškintų kas yra veikiamas link laisvos Lietuvos mūsų vyriausiosie įstaigos ir abelnai visos poli- tiškos akcijos, ir kad išaiš- kintų delko turime aukoti Ka- lėdinin Fondan.

Nutarta, kad visos draugi- jos išrinktų aukų rinkėjus ir, kad tie pereitų per draugijos narius ir šniup kas duos au- kas, kad priimtų.

Nutarta antrą vakarą su- rengti užbaigimui Kalėdinin Fondan aukų rinkimą. Pas- kutinę dieną gruodžio, lau- kiant Naujų Metų, susieis vi- sų draugijų valdybos arba at- stovai ir atneš surinktas au- kas, kiek kuri draugija su- rinkė.

Negalima praleisti nepaste- bėjus, kad susirinkusiųjų upas buvo labai pakilęs, delto ga- lima tikėtis, kad mes, north- sidiečiai, surinksime mums paskirtą auką į Kalėdinį Fon- dą dar ir delto, kad prisida- dėjo darbuotis mūsų koloni- jos geriausieji veikėjai, kaip tai: pp. Karlikauskas, Repšys, Vaškunas ir kiti. Dabar bus indomu, kuri draugija sudės daugiausiai aukų? Neku- rios jau pradėjo varyti skira- mą darbą.

Subatų atėjo pas T. F. 43 sk. pirm. A. Nausėdą žmogus (pamiršta pavardė) ir sakė: "Mano draugas J. Lachowicz atveža Tautos Fondui, išgavi- mui Lietuvai laisvės \$10.00 ir aš taipgi neatsiliksiu. Mūsų tėvynė Lietuva turi būti lai- sva."

Nors minėtas tantietis ne-

MAISTO TRUKUMAS VOKIETIJOJ.

(Pabaiga nuo 2 pusl.).

gimo iš valdžios pusės priva- tē badaujančius žmones mokėti nuo 20 iki 30 markių už šimtą svarų bulvių. Kas dieną geležinkeliais važinėjo šimtai tukstančių žmonių ku- rie vėžes po kiek galėdami bul- vių į miestą. Taigi pasekmė buvo apsunčinimas viešosios transportacijos ir ne-eko- nomiškas maisto padalinimas.

"Profesorius Kulmer sausto 25, 1916 m. karės maisto biu- ro direktorių taryboje prane- šė, jog jau tada sumažinimas ir paskirstimas maisto buvo nepakenčiamas ir jog pakeli- mas iki dešimties svarų savai- tēj būtinai reikalinga, kad už- laikyti gyvybę.

"Nuo to laiko, kaip jau sa- kėme, duonos ir mėsos porci- jos liko jau sumažintos, įves- tos bėmėsės savaitės ir bran- genybės nužemino pinigų ver- tę. Taip net pakelimo bulvių ir iki dešimt svarų savaitėje dabar jau neužtenka, kad iš- laikyti lygsvarą.

"Valdžiai yra žinomas žmo- nių upas ir turi su juo skaity- tis. Nėra abejonės, jog mes einame prie padėjimo, kuris bus labai pavojingu, jei val- džia nenustos remti išdirbėjų reikalus ir paimti į savo ran- kas gyviausius žmonių reika- lus".

Taip tai skundžias patys vo- kiečių gyventojai, bet tas jų skundas vargiai beg buvo iš- girstas, taigi neindomu, jog žmonių nepasitenkinimas prie-ėjo prie riaušių, apie kurias skaitėme šią dieną laikrašči- se.

skaitė lietuviškų laikraščių, bet nuo tos dienos užsirašė dienraštį "Draugą" ir žadėjo sekti Lietuvos reikalus.

Taigi, duok Dieve, daugiau mums tokių tėvinainių, kad išgirdę momento svarbumą stoja eilėn kovotojų už laisvą Lietuvą.

M. Karys.

L. VYČIŲ 36 KP. NARIAMS IR ABELNAI BRIGHTON PARKO JAUNIMUI.

Pastarame laikytame Liet. Vyčių 36 kuopos susirinkime nutarta surengti šeimininkis vakarėlis šiandie, ty. lapkri- čio 21 d., svetainėje po num. 4500 Talman Ave., (kampas W. 45 ir Talman Ave.). Va- karėlis bus indomus. Bus iš- pildytas trumpas programė- lis; paskui bus šokiai ir tau- tinės žaismės.

Visi kuopos nariai yra kvie- čiami atsilankyti. Kuopos nariai gali atsivesti su savina draugus bei drauges, įžanga veltui. Taipgi jaunimas, ku- ris nori pastoti "Lietuvos Vy- čių organizacijos nariais, yra kviečiamas atsilankyti. Ten pat bus priimami ir nauji na- riai į L. Vyčių 36 kuopą.

Vakarėlio pradžia 7:30 val. vakare.

Komitetas.

PUIKUS IŠKILMINGAS BALIUS

RENGIAMAS

·: DRAUGYSTES ŠVENTOS ONOS ·:

NEDELIOJ, LAPKRIČIO - NOV. 24, 1918 M.

MILDOS SVETAINEJ

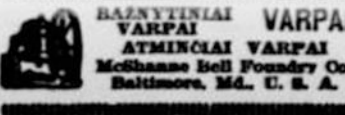
3142-44 So. Halsted St.

Pradžia 6tą val. vakare

Kviečiame visus jaunos ir senus ant mūsų taip puikaus Baliaus atsilankyti, o mes užtikriname kad atsilankę svečiai bus užganėdinti. Ant ba- liaus griež muzika puikiausius šokius.

Muzika Broliu Sarpaliu

Kviečia Komitetas.

PALAIKYKITE PAPROTĮ.

Per keturias savaites epiče- mijos influencos Triner's A- merican Elixir of Bitter Wine pasidare sau daugybę naujų draugų. Iš daugumos dalių šios šalies atėjo laiskai pade- kavones pasitenkinimo iš Fi- to vaisto. Pasilaikykite šią ži- nute ant toliaus. Triner's A- merican Elixir yra vaistas ant kurio galima pasitikėti. Jis išvalo gerai vidurius sudaro gera apiteta padeda gerai su- grumulioti valgi. Visose vaist- yniuose \$1.10 — Triner's A- merican Elixir yra geriausias lai- stas nuo išputimo, rumatizmo, neuralgijos, lumbago, išsisuki- my ir kitų ligų kurios vis va- gina. Kaina 35 ir 65 centų vi- sose vaistynyčiose per pačta 45 ir 75 centų.

Joseph Triner Company
1333-1343 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill. Apr.

Cash Už Laisvės Bondsus

Valdžios Bondsai perkama už cash, arba paskolintime jums pinigų už juos legale rata nuolimė, arba nupirkime juos anksčiau bondsų užmokėdami dalį. Atsinekite bondsus pas

CARL M. WHITE,
Room 411, 56 W. Washington St.
Adara Subatomis iki 6 valandų vakare.

United States Food Administration License No. 98891

BANKES COFFEE 26

Home Blend/ vežimų pardavėjai ir daug kraštovių parduoda tą pačią kavą po 25c.

Kaina Kavos pakils Lapkričio 25-ta diena.

GERIAUSIS SVIESTAS	Skaidrių Sviestas (labai geras)	GUOJA Geriausias Sviestas su cukriniu, 1/4 sv.	SAIRY SVIESTAS
63c	32c	14c	50c
WEST SIDE 1844 W. Chicago av. 1878 Milwaukee av. 2004 Milwaukee av. 1045 Milwaukee av.	1828 Elm Island av. 1217 S. Halsted st. 1823 S. Halsted st. 1818 W. 13th st. 2102 W. 32nd St.	1510 W. Madison st. SOUTH SIDE 2022 W. Chicago av. 2427 S. Halsted st. 4729 S. Ashland av.	NORTH SIDE 285 W. Division st. 120 W. North av. 1404 Lincoln av. 2415 E. Chicago st. 2944 Lincoln av.